

بانک‌ها به‌عنوان یک واسطه‌گر مالی نقش تجهیز و تخصیص منابع، خدمات و نقل‌وانتقال وجوه، خلق پول، و ... را به عهده دارند. بانک‌ها عموماً پس‌اندازهای خرد و کلان را جذب کرده و آن‌ها را در اختیار کسانی که نیاز به این وجوه دارند از جمله فعالان اقتصادی، مدیران و کارآفرینان و سایر اقشار جامعه قرار می‌دهند.

لذا با توجه به اهمیت عملکرد بانک‌ها، تمرکز اصلی این کتاب نیز بر تشریح عملکرد و صورت سود و زیان بانک‌ها و تحلیل منابع و مصارف آن می‌باشد. در ابتدا هر یک از سرفصل‌های صورت سود و زیان و اجزاء آن طی شش جدول اصلی و با تحلیل‌ها و مثال‌های مختلف (به همراه بررسی نرخ اسپرد و محاسبه بهای تمام شده پول و ...) مورد بررسی قرار گرفته و سپس به هر یک از اقلام ترازنامه بانک‌ها اشاره شده است. در ادامه به تشریح ریسک‌های بانک، ورشکستگی بانک‌ها، ارزش‌افزوده اقتصادی بانک، رتبه‌بندی بانک‌ها بر اساس کملز و برخی از مفاد اساسنامه بانک‌ها پرداخته شده است. شایان‌ذکر است با توجه به اینکه عمده منابع و مصارف بانک اقلام پولی می‌باشند، تحلیل صورت جریان وجه نقد بانک‌ها ارائه نشده است. لذا به روش مشابه در سایر شرکت‌ها، می‌توان فعالیت‌های عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی بانک‌ها را مورد بررسی قرار داد.

در بین مثال‌ها چند مثال اصلی نیز وجود دارد. در مثال‌هایی که از اطلاعات مثال اصلی استفاده شده است، اطلاعات مورد نیاز ارائه گردیده لذا نیاز به مراجعه مجدد به مثال اصلی نمی‌باشد.

اغلب نسبت‌های ارائه شده در قالب تحلیل ۱ الی ۲۰ ارائه گردیده است. علاوه بر تحلیل‌های ذکر شده، در اغلب موارد سعی شده رویکردی تحلیلی به عملکرد بانک‌ها داشته باشیم.

نکات درخور توجه بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های بانک مرکزی در داخل متن و به‌تناسب سرفصل مربوطه عیناً ارائه و با رسم خطوط مشخص شده است.

در ارائه سرفصل‌های صورت سود و زیان و ترازنامه و فهرست اجزای هر یک از آن‌ها از فرمت صورت‌های مالی نمونه سازمان بورس و اوراق بهادار (صورت‌های مالی نمونه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران) به دلیل یادگیری آسان‌تر آن استفاده شده است. همچنین در تمامی سرفصل‌ها تفاوت‌های فرمت مذکور با فرمت صورت‌های مالی نمونه بانک مرکزی (ویرایش چهارم) ارائه شده است. به‌عبارت‌دیگر مطالعه این مجموعه هر دو فرمت را پوشش می‌دهد. لازم به یادآوری است که هر دو فرمت مذکور به یک نتیجه ختم می‌گردد و تنها نحوه ارائه و افشای آن، طبقه‌بندی برخی از اقلام و میزان افشای جزئیات آن تفاوت دارد. همچنین صورت عملکرد

سپرده‌های سرمایه‌گذاری به‌طور کامل تحلیل شده و تشریح ریسک‌های بانک مطابق با فرمت بانک مرکزی ارائه گردیده است.

امید است سهامداران و سایر سرمایه‌گذاران و تحلیلگران، شاخص‌های عملکرد بانک‌ها را بررسی و مقایسه و در تصمیم‌گیری‌های خود مدنظر قرار دهند.

فهرست مطالب

فصل اول: صورت سود و زیان بانک‌ها

فصل دوم: محاسبه بهای تمام شده پول

فصل سوم: ترازنامه بانک‌ها

فصل چهارم: تشریح ریسک‌های بانک

فصل پنجم: جنبه‌های مهم تحلیل عملکرد بانک‌ها

فصل ششم: رتبه‌بندی بانک‌ها بر اساس کملز

فصل هفتم: برخی از موارد مهم در اساسنامه نمونه بانک‌های غیردولتی